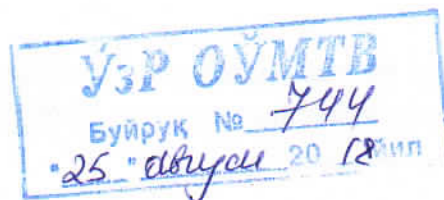

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент архитектура-қурилиш институти.
- Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «18» август даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур стандарт Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	<i>5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи	4
2.	<i>5150900 – Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	<i>5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	6
3.	<i>5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	<i>5150900-Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	16

1. 5150900 - *Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)* бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5150900 - *Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5150900 - *Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)* таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5150900 – *Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5150900 - *Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

Бакалаврият таълим йўналиши – архитектуравий ва бадиий лойиҳалаш усуллари ишлаб чиқиш, лойиҳалаш жараёнида синтез ва оптимизация қилиш, ишлаб чиқариш билан боғлаш, инсон томонидан дизайн маҳсулотини эстетик ва психологик жараёнини ўрганиш ва қурилиш конструкцияларини асосий типларини ўрганиш ва қайта ишлаш, жамоат ва турар жой биноларинининг интерьерини лойиҳалаш, тадқиқот жараёнида иштирок этиш, вазифасига кўра бино ва иншоотларнинг архитектуравий-фазовий муҳитни, ландшафт дизайн объектини лойиҳалаш, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида педагогик фаолият, шунингдек илмий-тадқиқот фаолияти, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида санъат соҳаси таълим йўналишларига мос касбий фаолият юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– бинолар ва бошқа турли мақсадларга мўлжалланган иншоотлар, интерьерлар ва уларни жиҳозлари, бино ва иншоотлар худудининг ва ташқи кўринишининг дизайн ечимлари, бинолар фасадини ва интерьерини стилистик боғлаш, кемпинглар, йўл ёқа худудларини ободонлаштириш, очик эстрада-театр майдонларни қайта ишлашдаги ечими, санъат соҳалари ва турли хил туристик объектларни фаолиятида қўлланиладиган компьютер дастурий таъминоти тизимлари, махсус функционал-бадиий мажмуалар; шаҳар ва интерьер муҳити ёритилиши (информацион, коммуникацион, маиший комфорт), турли вазифаси ва типига кўра экспозицион объектлар, шунингдек рақамли, график, ҳажмли ва ушбу объектларнинг бошқа моделлари, керакли услубларини топиш ва муҳитни ривожлантириш воситалари.

Йўналиш бўйича фан, технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.3. 5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот;
- ишлаб чиқариш-технологик;
- ташкилий-бошқарув;
- педагогик (ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида).

Йўналиш бўйича фан, технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

- **5A150901 – Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)** магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;
- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ходисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш укуви ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5150900 – Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- архитектуравий ва бадий лойихалаш усулларини билиш;
- архитектуравий ва бадий лойихалашда замонавий техник манбаларни қўллашни билиш (компьютер дастурлар, компьютер графикаси);
- архитектуравий фазони шаклланда замонавий талабларни ўрганиш;
- жамоат ва турар жой биноларининг интерьерини лойихалаш;
- интерьер жихозларини лойихалаш;
- интерьер объектларини лойихалаш, яратиш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш ишларини амалга ошириш;
- интерьерни лойихалашда замонавий декоратив материаллардан фойдаланиш тамойилларини ишлаб чиқиш ва уларни амалда қўллаш;
- илмий-тадқиқот ва лойиҳа ишларини бажаришда иштирок этиш;
- республика ва хорижда чоп этилган санъат соҳасига оид илмий-техник ахборотларни ва илмий манбаларини ўрганиш;

– санъат соҳасига тегишли илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;

– санъат таълим соҳасига тегишли илмий мавзу (топшириқ) бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;

– илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни соҳа амалиётига тадбиқ этишда қатнашиш;

– интернет тармоғида соҳага тегишли энг янги илмий, технологик ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналтирилган ҳолда қидириш ва топиш;

– илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишда) касбий фаолият масалаларини ечиш ва бошқариш жараёнларини режалаштириш, кутилаётган хавф-хатарларни таҳлил қилиш ва бошқариш;

– ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;

– илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

– интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

– таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганади;

– илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашади;

– маълумотларни жамлайди, қайта тайёрлайди, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилади;

– тадқиқот натижалари ва ишланмаларини тадбиқ этиш;

– илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:

– санъат соҳасига тегишли намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни амалиётга қўллаш;

– интерьерлар муҳитини қайта таъмирлашда технологик жараёнларни қўллаш ва қайта ишлаш;

– лойихавий ва дастуравий хужжатларни ишлаб чиқариш;

– илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;

– ландшафт дизайнининг турли фазовийлигида ишлаш;

– дизайн элементларини қайта ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

– таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ташкилий-бошқарув фаолиятда:

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширишда эришилган натижаларини баҳолаш;

– бирламчи ишлаб чиқариш бўғинининг ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

– замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган қурилиш ишларининг технологик жараёнларини мониторинг қилиш ва сифатини баҳолаш услублари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

– атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига риоя қилиш талабларидан келиб чиқиб ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга оширишда сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар хилма-хиллиги шароитида бошқарув қарорини қабул қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта, ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими тизимида):

- ўрта махсус касб-ҳунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;
- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

3. 5150900-Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5150900-Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- гуманитар ва табиий илмий фанлар;
- умумкасбий фанлар;
- ихтисослик фанлар;
- кўшимча фанлар;
- малакавий амалиёт;
- битирув малакавий иши химояси билан.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

коинотнинг табиий объект эканлиги ва унинг эволюцияси ҳақидаги илмий тасавурларни шакллантириш лозим;

Умумқасбий фанлар блоки бўйича:

ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

интерьерни лойihalашда ва амалга оширишда анъанавий меъморий услублардан ва декоратив элементлардан фойдаланишни билиши;

таълим олувчиларнинг умумқасбий маданияти ва интеллектини ривожлантириши;

таълим соҳаси долзарб вазифаларни ҳал этишда фан ва таълимнинг замонавий муаммоларига доир билимлардан фойдаланишга тайёрлаши;

таълим соҳаси бўйича касбий вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга доир ахборот-дидактик таъминотни яратиш малакасини таркиб топтириши;

касбий фаолиятнинг илмий соҳасидаги ўзгаришларни англаш, таҳлил этиш, умумлаштириш, аниқ хулосалар қабул қилиш кўникма ва малакаларини шакллантириши;

замонавий таълим ва инновацион тенденцияларни ҳисобга олган ҳолда, касбий ўз-ўзини ривожлантириш йўналишларини белгилаб бериши;

бирламчи манбалар асосида касбий билимларни ривожлантириш, касбий шаклланиш ва ижтимоийлаштириш имкониятини тақдим этиши;

тасвирнинг усуллари ва технологиялари, кўчалар перспективаси, сув юзаси ва ер рельефи, тоналлик перспективасида тасвир тизими, ранглар доираси қонунияти соҳаси, яқин, ўхшаш ранглар, қарама-қарши колористик уйғунликда ташкил топган рангларнинг усуллари, рангтасвир тасвирий санъатнинг бир кўриниши сифатида, рангтасвир эскизи ёрдамида ранглар акцентини жой-жойига қўйишни, декоратив хайкалтарошлик асарини моделлаштириш, декоратив хайкалтарошлик асарини катталаштириш усуллари кўллашни, хайкалтарошликда лой, гипс, пластилин, тош билан ишлаш учун махсус асбоблардан фойдаланишни;

инсон фаолиятида антропометрик, биомеханик, психофизиологик, инсон ва техниканинг психик нуқтаи назардаги боғланишининг мақсадга мувофиқ равишда лойihalаш; иш ўрнини беҳавотирлиги, ўлчамлари, бошқариш пульталарини, қўл иш курулларининг қулайлиги ўлчамларини белгилаш; иш жойи структурасини ташкил этиш ва уни инфор­мацион кўргазма системалари билан таъминлаш;

лойihalашда комплекс усуллар, бадиий концепциянинг роли, архитектуравий графика ва топшириқлар соҳасида билимларга эга бўлиши;

декоратив боғдорчилик, дендрология, ўсимликларни ҳимоялаш бўйича ландшафт дизайнига тегишли бўлган билимлардан фойдаланишни;

интерьерларни лойihalашда архитектуравий графиканинг роли;

лойihalашнинг турли босқичларида чизикларни график бажаралиши, архитектуравий шрифтлар, чизикли графика, тусли чизиклар, оқ-қора ва ярим хроматик графика, лойihalаш амалиётида дунё маданиятида эришилган ютуқлардан фойдаланишни, лойihalашнинг барча босқичларида лойihalавий ҳужжатларни амалга оширишни;

услубларни пайдо бўлиш тарихи, санъатнинг жанри ва турлари, санъат ва маданиятнинг турли жанр ва турларида услубий йўналишларининг синхрон ўзгариши, халқаро мерос ва регионал маданият соҳасида кенг тушунчага эга бўлиш;

бадий витраж, эксклюзив пардалар ва интерьер учун мебель, ёритгичлар, ширмалар, батик техникасида безатиш соҳасидаги технологияларни қўллашни;

техникавий тизимлар хавфсизлиги ва экологияси, фавкулотда ҳолатлар шароитидаги хавфсизлик, меҳнат муҳофазаси, хавфсизлик техникаси, ишлаб чиқариш санитарияси ва ёнғин хавфсизлиги бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги асосларини;

объектларни лойиҳалашда энергия тежамкор ечимларни излаб топиши, объектлар қурилишида ҳамда мавжуд биноларни капитал таъмирлаш ва реконструкция қилишда замонавий энергия тежамкор технологияларини қўллаш, қурилиш жараёнида технологик жараёнлар узвийлиги ва узликсизлигини таъминлаши;

техник аспектлар соҳасида ва моделлашнинг турли типларида назарий билимлар, архитектуравий-дизайнерлик ва декоратив лойиҳалаш ишларида визуализация воситалари, архитектуравий лойиҳалаш асосларида Autodesk Revit Architecture билимига эга бўлиш, қурилиш конструкциялари тизимини, турар жойларда ва жамоат биноларида замонавий муҳандислик жиҳозларини қўллашни;

интерьер дизайннинг ҳажмий-фазовий композицияси тасвирига профессионал ёндошишни;

турар жой ва жамоат биноларида қишқи боғлар ва яшил рекреацион зоналарни лойиҳалашни билиши;

композицион моделлаш воситалари билан ишлаш, текис ва ҳажмий-фазовийликни яратишда график ечимлар, интерьер дизайнида график моделларни яратиш, предметни ўрганиш жараёнида ўрганилган услубларни қўллаш ва график материалларда қўлланиладиган воситалар, турли даврдаги интерьер услубларини компьютер лойиҳалашда шакллантириш хусусиятларига қараб яратишни, ранглар муҳитини ва интерьерда ёруғликни лойиҳалаш, лойиҳани архитектуравий-график безатиш, амалий бажарилган интерьер дизайн лойиҳасини тушунтириш хати билан тўлдиришни таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанлари блоки бўйича:

бакалаврият таълим йўналиши бўйича мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

тегишли бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва уқувларини шакллантириши;

касбий-йўналтирилган талаблар, ижтимоий маданий сифатлар, мутахассисликка ҳос бўлган сифатлар (касбий йўналганлик, билимдонлиги, касбий лаёқат)ни ривожлантириши;

бўлажак касбий фаолият индивидуал методининг асоси сифатида, ўқув-педагогик ҳаракатларнинг репродуктив ва ижодий усулларини шакллантириш;

муҳим касбий сифатларни ривожлантириш, касбий ва шахсий ўзини ривожлантириш эҳтиёжини юзага келтириши;

талабанинг муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига қўмаклашишни таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олинади.

Қўшимча фанлар блоки бўйича:

талабаларнинг бакалаврият таълим фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши;

таълим сифатида қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлигини таъминлаши лозим.

Малакавий амалиёт бўйича:

Танишув амалиёти:

Танишув иш амалиётининг мақсади – интерьер лойиҳалаш ва архитектуравий графика, ландшафтни лойиҳалаш, макетлаш асослари билан яқиндан танишиш, ихтисослик фанлардан олган назарий билимларини, амалиётда мустаҳкамлаш бўйича маълумотларни умумлаштиришдан иборат.

Танишув амалиётини вазифаси – Архитектура ва дизайнда ҳар доим, ҳар вақтда жамиятни ривожланиш тарихи билан узвий боғланган бўлиб, бу дизайнер-мутахассис асарларида ўз аксини топди. Дизайн йўналиши кенг маъно бериб, унга тархларни, интерьер, экстерьер тузилиши, ҳажмий композиция, конструкция, шакл амалиёт, ички фазовий муҳитни ташкил этиш усуллари безаш пардозлаш киради. Функционал ҳамда янги қурилиш ашёлардан фойдаланган ҳолда архитектуравий лойиҳалаш ва қурилишнинг услублари ривожлана боради. Бу ўз навбатида дизайнер мутахассислар тайёрлашга янгича технологияни ва ёндошишни талаб этади.

Амалиётда талабалар архитектура муҳити объектлари турлари билан танишадилар. Уларнинг структурасини, лойиҳалаштириш босқичларини, бино ва иншоотларнинг бадиий ва композицион тузилмаларини, уларнинг конструктив ечимларини, функция ва шакл омилларини ўрганадилар ва тасвирлайдилар.

Ўлчов амалиёти - бакалавриатуранинг дизайн йўналиш талабаларини тайёрлашда зарур босқичларидан бири ҳисобланади.

Амалиётнинг мақсади келажакдаги ландшафт дизайнерларга дихайн соҳасида профессионал билим ва малака бериш, профессионал ва ижодий қобилиятини ривожлантириш, уларни мустақил профессионал фаолиятга тайёрлаш. Раҳбар таълим жараёнида лойиҳани иш моҳиятини ва перспектива асосларини, уларни амалий ва тадқиқот синтез фаолиятини тушунтириб беради.

Ўлчов амалиётининг мақсадлари.

Ўлчов амалиёти бўйича вазифаларни бажаришда қуйидаги мақсадларга эришиш керак.

- Талаба лойиҳада масштаб ва интерьерни реал ўлчамларини тушуниши лозим.
- Амалиётда масштаб тушунчасини ўрганиш.
- Экстерьер, архитектура муҳитлари дизайни график тасвирлари техникасини ўрганиш.
- Юза фактураси ва берилган объектни тайёрланган материални кўрсатиб беришда график тасвирнинг имкониятлари ва усулларини ўрганиш.

Ўлчов амалиётининг вазифалари:

- Архитектуравий графика техникасини ўзлаштириш
- Ландшафт майдонида дизайн объектнинг ўзига хос услуби ва ранг пластикасини ҳис этиш ва уни етказиб бериш.
- Қурилиш рулеткаси, модулли компонентлар (ғишт ҳажми, кафель, қадам узунлиги, плитка ва бошқалар) ёрдамида турли метод ва ўлчов усулларини ўзлаштириш.

Ўлчов амалиётини ўтовчи дизайн йўналишидаги бакалавр талабаси кичик меъмерий шакллар ва шаҳар муҳитининг турли ландшафт объектларини қуришда фундаментал билимларни қўллаш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

Ишлаб чиқариш амалиёти: ишлаб чиқариш ташкилотларининг технологик жараёнлари усулларини ўрганиш, ташкилий масалаларни ва ташкилотни таклиф этган тизимини, ишлаб чиқаришдаги пардозлаш материаллари билан ускуналар билан танишиш жараёнлари, қурилиш соҳасида маҳсулотларни ишлаб чиқаришни ташкил этувчи ва уларнинг сифати бўйича назорат, яъни курс иши ва малакавий ишни бажариш учун касб бўйича инструкцияларни ва техник ходимларнинг иш маълумотлари ўрганиш, бажарилаётган лойиҳани реал ҳолатий тархлар асосида шакллантириш, ишчи лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ишчи ҳужжатларни тайёрлаш, дастлабки техник иқтисодий ҳисоблаш босқичлари ва асосларини бажаришни билишдир. Амалиётда талабалар лойиҳа ташкилотлари структурасини, лойиҳалаштириш босқичларини, бино ва иншоотларнинг

бадий ва композицион тузилмаларини, уларнинг конструктив ечимларини, функция ва шакл омилларини ўрганадилар.

Ишлаб чиқариш амалиётни ўташ даврида талабалар қуйидагиларни амалга оширишлари лозим:

- гуруҳ раҳбари томонидан юқори малакали назоратнинг амалга оширилиши остида қисқа белгиланган муддатларда етакчи раҳбарлар етакчилиги остида лойиҳалаштириш ишларини юқори сифатда бажариш амалиётига эга бўлиш;
- берилган мавзу бўйича миллий ҳамда хорижий мутахассислар тажрибалари намунасида дастлабки ижодий материалларни танлаб олишни амалга ошириш.
- турар жой, жамоат ва саноат биноларини архитектуравий ечимлари, функция ва шакл, конструктив тизим тўғрисидаги билимга эга бўлиши ва уларни бошланғич лойиҳада қўллаш олиши лозим;
- турар жой, жамоат, саноат биноларини лойиҳалаштириш борасида меъёрий маъмурий хужжатларни тузиш, архитектуравий лойиҳалашда талаб ва таклифлар назариясидан фойдаланиш;
- конкрет ҳудудларда архитектуравий объектларни композицион қуриш ва шаклларни ҳосил қилиш соҳасида етакчи миллий ва хорижий бюролар-устахоналарнинг тажрибаси билан танишиш, шунингдек интернет материалларидан фойдаланиш;
- талаба лойиҳа қилаётган объектларда, функционал боғлиқликни,
- конструктив таҳлил қилиш, уларни лойиҳа ишларида самарали ишлатиш, лойиҳа объектларини техник – иқтисодий кўрсаткичларига амал этиш малакаларига эга бўлиши лозим.
- қоидага кўра, объектнинг ишчи чизмаларини, шунингдек, бош режа, қирқимларнинг, қаватлар режаларининг, фрагментлар ва деталларнинг, интерьерлар, ўзига хосликлар ва экспликацияларнинг чизмаларини чизиш бўйича амалий архитектуравий лойиҳалашдаги, техник-иқтисодий кўрсаткичларни ҳисоблаб чиқаришдаги кўникмаларни эгаллаш;
- комплекс лойиҳалашнинг барча қисмлари бўйича турдош муҳандислик мутахассисликлари ҳамкорлигидаги ижодий жамоада ишлаш тажрибасини орттириш;

Шунингдек амалиёт талабалар амалиёт даврида талабалар амалий ва ташкилий кўникмаларни эгаллайдилар, ижодий жамоада ишлаш давомида ўзларининг бўлажак мутахассисликларининг ўзига хос жиҳатларини ўрганадилар, лойиҳалаштириш ишлари ва уларни илмий амалий ташкил этиш соҳасида зарур билимларни оладилар, архитектура дизайн муҳитлари, ландшафт дизайни, макетлашнинг илғор усулларининг энг янги илмий-техник ва ишлаб чиқариш ютуқлари билан танишадилар, шунингдек, берилган топшириқ-мавзу бўйича зарурий ижодий материалларни танлаб оладилар.

Тайёрлов босқичи

- Кафедра ва қабул қилувчи ташкилотдан тайинланган амалиёт раҳбари биргаликда йиғилиш ўтказди. Йиғилишда режа жалвал ва дастур билан тўлиқ таништириш. Унинг мақсад вазифалари ва мазмунига қўйиладиган талаблар кўрсатмалар олади. Амалиётчи талабаларни иш режаларини тасдиқлаш. Меҳнат ва фуқаро муҳофазаси йўриқномасини таништириш. Техника хавфсизлиги қоидалари билан таништириш. Ташкилот тузилиши, фаолият йўналишлари ўзига хосликлари, ички тартиб қоидалари ва фаолияти бўйича маълумотга эга бўлиш.

Асосий босқич:

Тадқиқотчилик-танишув босқичи

1. Лойиҳа ташкилоти умумий структураси, тузилиши ва функция хизматлари танишиши;
2. Институт структурасидан келиб чиқиб барча бўлимлар тўғрисида маълумотга эга бўлиши;
3. Барча зарур меъёрий ҳуқуқий қоидаларни ўрганиши;

4. Институт кутубхонасидан фойдаланиши;
5. Топширик- мавзуларини шакллантиришда иштирок этиши;
6. Бўлимлар орқали юклатилган вазифаларни юқори савияда бажариши;

Яқуний босқич:

- Талабалар томонидан ишлаб чиқариш амалиётини ўташ жараёнида қилинган ишларнинг натижалари таҳлил қилинади ва баҳоланади. Ишлаб чиқариш амалиёти бўйича амалга оширилган чизмалар, ўрганиш-изланиш натижалари бўйича фоторасмлар ва иловалар (архитектура обидалари намуналарига қараб чизилган хомаки расмлар ва аквареллар)дан иборат амалиёт бўйича ҳисоботни тайёрлаш;
- Топширик иши мавзуси бўйича бўлмалари бўйича керакли маслаҳатлар олиши, келишиш ва ишлаш учун яқуний хулосалар қилиш;
- Ишлаб чиқариш амалиётини ўталган ташкилоти муҳри ва амалиёт раҳбари имзоси билан тасдиқланган тавсифномани кундаликда расмийлаштириш.

Битирув олди амалиёти:

Ушбу амалиёт дастури Ўзбекистон Республикаси “Таълим тўғрисида” ги ва “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида” ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” ги қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора тadbирлари тўғрисида” ПҚ -2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодий соҳалари ва тармоқлари иштирокини янада кенгайтириш чора тadbирлари тўғрисида” ги ПҚ -3151 сон қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 207 йил 19 майдаги “Илмий тadbирот фаолиятини ташкил этиш, бошқариш ва молиялаштиришни такомиллаштириш чора тadbирларини амалга ошириш тўғрисида” ги 302 сон қарорига мувофиқ Тошкент архитектура қурилиш институти 5150900 – “Дизайн (ландшафт, интерьер)” таълим йўналиши талабаларининг малака амалиёти (битирув олди амалиёти) ўташ тартибини белгилайди. Малака амалиёти- ўқув жараёнининг назарий билимларини мустаҳкамлаш, амалий кўникма ва ўқув ҳосил қилиш, ўқув режаларидаги фанлар дастурларининг маълум (яқуний қисмидаги мавзулар бўйича материаллар тўплаш учун ўтказиладиган бир қисми.

Амалиёт даврида талабалар амалий ва ижодий кўникмаларни эгаллайдилар, ижодий жамоада ишлаш давомида таълим олаётган йўналишининг ўзига хос жиҳатларини ўрганадилар, зарур билимларни эгаллайдилар. Архитектура ва қурилиш соҳасидаги илғор усулларнинг янги илмий-техник ва ишлаб чиқариш ютуқлари билан танишадилар. Шунингдек, лойиҳа амалиётида диплом мавзусини танлайди ва унга зарурий ижодий материалларни танлаб оладилар.

Битирув олди амалиётининг мақсади – замонавий архитектуравий лойиҳалаштириш билан яқиндан танишиш, махсус (мутахассислик) фанлардан турли хил мавзуларда бажарилган амалий лойиҳа ишларида олинган назарий ва амалий билимларини мустаҳкамлаш ҳамда танланган долзарб диплом лойиҳа иши (БМИ) мавзуси бўйича маълумотларни умумлаштиришдан иборат.

Битирув олди амалиётини вазифаси – диплом лойиҳа иши мавзуси бўйича лойиҳа смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш, лойиҳа смета ҳужжатларида турар-жой, фуқаро ва саноат биноларини янги қурилиш иншоотларида қўллаш, бажарилаётган лойиҳани реал ҳолатий тархлар асосида шакллантириш, ишчи лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ишчи ҳужжатларни тайёрлаш, дастлабки техник иқтисодий ҳисоблаш босқичлари ва асосларини бажаришни билишдир. Амалиётда талабалар лойиҳа ташкилотлари структурасини, лойиҳалаштириш босқичларини, бино ва иншоотларнинг бадиий ва композицион тузилмаларини, уларнинг конструктив ечимларини, функция ва шакл омилларини ўрганадилар.

Битирув олди амалиётини ўтказишнинг мазмуни

Архитектура ҳар доим, ҳар вақтда жамиятни ривожланиш тарихи билан узвий боғланган бўлиб, бу архитекторлар асарларида ўз аксини топди. Архитектуравий йўналиш кенг маъно бериб, унга тархларни тузилиши, ҳажмий композиция, конструкция, шакл амалиёт, ички фазовий муҳитни ташкил этиш усуллари безаш пардозлаш киради. Функционал ҳамда янги қурилиш ашёлардан фойдаланган ҳолда архитектуравий лойиҳалаш ва қурилишнинг услублари ривожлана боради. Бу ўз навбатида ёш архитектор мутахассислар тайёрлашга янгича технологияни ва ёндошишни талаб этади. Архитектура қурилиш соҳасида, бино ва иншоотлар лойиҳаларини яратиш, объектларни барпо этиш, транспорт тизимларини лойиҳалаштириш, шаҳар қурилиши ва хўжалик корхоналарини, биноларни қайта таъмирлаш ва эксплуатация қилиш билан боғлиқ мажмуий масалаларни ечиш, ушбу йўналишдаги мутахассисларни тайёрлашдаги инсон фаолияти, усуллари, методлари ва услубларининг мажмуасини ўз ичига олади.

Битирув олди амалиёти Бош лойиҳа институтларида, маданий мерос объектларини сақлаш бош бошқармасида ёки лойиҳа ижодий архитектуравий корхонада техник-архитектор иш жойида олдиндан тузилган шартномага мувофиқ ўтилади, бу эса ҳар бир талабага жамоавий лойиҳалаштириш ишлари руҳини сезишга имкон беради, ишчи чизмаларни (рабочий проект) ишлаб чиқишда амалий тажрибани эгаллашга, қатъий вақт чегарасида ишлашга кўникма ҳосил қилишга, ўз касбий маҳоратини такомиллаштиришга ёрдам беради.

Битирув олди амалиётни ўташ даврида талабалар қуйидагиларни амалга оширишлари лозим:

- гуруҳ раҳбари томонидан юқори малакали назоратнинг амалга оширилиши остида қисқа белгиланган муддатларда етакчи раҳбарлар етакчилиги остида лойиҳалаштириш ишларини юқори сифатда бажариш амалиётига эга бўлиш;

- диплом олди лойиҳаси мавзуси бўйича миллий ҳамда хорижий шаҳарсозлик тажрибалари намунасида дастлабки ижодий материалларни танлаб олишни амалга ошириш.

- архитектуравий лойиҳалаш босқичлари, бино ва иншоотларнинг функционал ва типологик тузилиши турар жой, жамоат ва саноат биноларини архитектуравий ечимлари, функция ва шакл, конструктив тизим тўғрисидаги билимга эга бўлиши ва уларни бошланғич лойиҳада қўллаш олиши лозим;

- турар жой, жамоат, саноат биноларини лойиҳалаштириш борасида меъёрий маъмурий ҳужжатларни тузиш, архитектуравий лойиҳалашда талаб ва таклифлар назариясидан фойдаланиш;

- талаба архитектуравий лойиҳалаш талабларини ифодалаш, тақдимот қилиш кўникмаларига эга бўлиши керак.

- архитектуравий-дизайнерлик лойиҳалаштириш, конкрет ҳудудларда архитектуравий объектларни композицион қуриш ва шаклларни ҳосил қилиш соҳасида етакчи миллий ва хорижий бюролар-устахоналарнинг тажрибаси билан танишиш, шунингдек интернет материалларидан фойдаланиш;

- талаба лойиҳа қилаётган объектларда, функционал боғлиқликни, конструктив таҳлил қилиш, уларни лойиҳа ишларида самарали ишлатиш, лойиҳа объектларини техник – иқтисодий кўрсаткичларига амал этиш малакаларига эга бўлиши лозим.

- қоидага кўра, объектнинг ишчи чизмаларини, шунингдек, бош режа, қирқимларнинг, қаватлар режаларининг, фрагментлар ва деталларнинг, интерьерлар, ўзига хосликлар ва экспликацияларнинг чизмаларини чизиш бўйича амалий архитектуравий лойиҳалашдаги, техник-иқтисодий кўрсаткичларни ҳисоблаб чиқаришдаги кўникмаларни эгаллаш;

- комплекс лойиҳалашнинг барча қисмлари бўйича турдош муҳандислик мутахассисликлари ҳамкорлигидаги ижодий жамоада ишлаш тажрибасини орттириш;

Шунингдек талабалар амалиёт даврида, талабалар амалий ва ташкилий кўникмаларни эгаллайдилар, ижодий жамоада ишлаш давомида ўзларининг бўлажак мутахассисликларининг ўзига хос жиҳатларини ўрганадилар, лойиҳалаштириш ишлари ва уларни илмий амалий ташкил этиш соҳасида зарур билимларни оладилар, архитектура ва қурилишнинг илғор усуллари соҳасида энг янги илмий-техник ва ишлаб чиқариш ютуқлари билан танишадилар, шунингдек, танлаб олинган диплом олди лойиҳаси мавзуси бўйича зарурий ижодий материалларни танлаб оладилар.

Битирув малакавий иши ҳимояси билан:

Ушбу Низом Ўзбекистон республикаси Президентининг 2008 йил 29 апрелдаги “Лойиҳа-тадқиқот ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида”ги ПК-847-сонли қарорига ва Тошкент Архитектура қурилиш институтининг 2010 йил декабрдаги – сонли буйруғига мувофиқ ишлаб чиқилди. Ушбу низом битирув малакавий ишининг шаклларида бири бўлган диплом лойиҳасини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш тартибини белгилайди.

Битирув малакавий иши мақсади ва вазифалари

Диплом лойиҳаси олий таълим муассаси бакалариятининг якуний босқичи ҳисобланиб, уни бажаришдан мақсад таълим йўналиши бўйича олинган назарий ва амалий билимларни бир тизимга келтириш, мустахкамлаш, кенгайтириш ва ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишдан иборат.

Мақсадга эришиш учун қуйидаги вазифалар ҳал қилинади:

- диплом лойиҳа ишига танланган мавзу бўйича лойиҳалаш ишларини норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини, маълумотлар, техник ҳисоботлар ва ўқув-услугий адабиётларни излаб топиш ва улардан фойдаланиш;
- лойиҳада назарий ва амалий кўникмаларни кўллаб, муайян масалаларни ечиш;
- ижодий мустақил ишлаб, маълумотлар устида ишлаш;
- лойиҳанинг чизма-график, архитектуравий-бадий ишларини замонавий технологиялар ёрдамида бажариш;
- диплом лойиҳасида ишлаб чиқилган муаммо ва масалаларни ҳал этишда мустақил ишлаш кўникмаларини ривожлантириш;
- тушунтириш хатини содда, тушунарли тилда ижодий-бадий фикрлар киритиш орқали баён этиш;

Диплом лойиҳасида қуйидаги масалалар ечими кўрсатилиши лозим:

- танланган мавзунинг долзарблигини асослаш;
- лойиҳа объекти ва предметини аниқлаш;
- лойиҳа усули ва услубиятини аниқлаш;
- лойиҳа жараёнини атрофлича ёритиш;
- лойиҳа натижаларини таҳлил қилиш;

Диплом лойиҳаси қуйидаги талабларга жавоб бериши керак:

- танланган лойиҳа мавзуси қиёсий таҳлил асосида долзарблигини асослаб бериш;
- ишланадиган лойиҳа муаммоси бўйича қиёсий шарҳ ва муаммонинг ҳозирги ҳолатини таҳлил қилиш;
- лойиҳага тегишли муаммони ечиш натижасида тегишли хулосалар ва таклифларни изоҳлаш, ундан фойдаланиш имкониятларини аниқлаш керак.

Диплом лойиҳасининг тушунтириш хатида лойиҳанинг мазмунини қисқа ва аниқ шаклда ифодаланиб, қуйидаги пунктларни ўз ичига олади:

- Мундарижа.
- Кириш.
- Архитектура қисми
- Бадий-дизайн қисми
- Муҳандислик тармоқлари қисми
- Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5150900-Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

Назарий ва амалий таълим -	63 %;
аттестация -	8%;
таътил -	15%;
малакавий амалиёт -	11%;
битирув малакавий иши -	3%.

Назарий таълим ҳажми “Гуманитар соҳа” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки	27 %;
умумқасбий фанлар блоки	41.4 %;
ихтисослик фанлар блоки	27%;
қўшимча фанлар блоки	4,6 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастури (бакалаврият дастури), илмий-тадқиқот; ишлаб чиқариш-технологик; ташкилий-бошқарув; педагогик, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, бино, иншоот, лойиҳа, тасвирий санъат, тасвирий воситалар, рангтасвир техникаси, тусли муносабат, фактура, ахроматик, хроматик ранглар, ранглар функцияси, пластик шакл, композицион элемент, архитектуравий фазовийлик, интерьер, экстерьер, тектоника, кубизм, абстракционизм, яссилик ва ҳажм, интерьер ёриткичлари, макетлаш, эскиз, инсоляция, кишки боғ, дизайн, ижод ва конструкция, график композиция, бадиий лойиҳа, дизайн назарияси, интерьер, архитектуравий дизайн, архитектуравий социология, архитектуравий доминант, мутаносиблик, архитектуравий графика, архитектуравий композиция, манбалардан фойдаланиш, шакл-функция, компьютерда лойиҳалаш.

Илова

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
бакалаврият таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Гуманитар ва табиий илмий фанлар	1870
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқоралик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Қурилишда ахборот технологиялари	129
1.09	Компьютерда лойиҳалаш	400
1.10	Информацион моделлаш ва прототиплаш	320
1.11	<i>Танлов фанлари</i>	39
2.00	Умумқасбий фанлар	2854
2.01	Чизма геометрия ва перспектива	270
2.02	Архитектуравий графика	540
2.03	Санъат ва маданият тарихи	400
2.04	Декоратив ҳайкалтарошлик	300
2.05	Архитектура ашёшунослиги	94
2.06	Инженерлик геодезияси ва геологияси	94
2.07	Қурилиш конструкциялари	128
2.08	Тақдимотлар дизайни	100
2.09	Макетлаш ва моделлаш	400
2.10	Қасбий психология	50
2.11	Эргономика ва мебель дизайни	300
2.12	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси	50
2.13	<i>Танлов фанлари</i>	128
3.00	Ихтисослик фанлари	1870
3.01	Дизайн асослари	250
3.02	Декоратив боғдорчилик	200
3.03	Лойиҳалаш асослари	120
3.04	Дизайн стильлари ва орнаментика	200
3.05	Бадий лойиҳалаш	600
3.06	Ландшафт дизайни	200
3.07	Интерьер дизайни	300
4.00	Қўшимча фанлар	318
	ЖАМИ	6912
	Малакавий амалиёт	1188
	Битирув малакавий иши химояси билан	324
	Аттестациялар	864
	ЖАМИ	2376
	ҲАММАСИ	9288

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент архитектура-қурилиш институти

Ректор [Signature] Ҳакимов Р.Р.

2018 йил « 03 » август.

Ўзшарҳсўзлик ЛИТИ ДУК

Бош Директор [Signature] Ғ.Ғ. Маджидов

2018 йил « 03 » август.

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини
ривожлантириш маркази.

Директор [Signature] проф. Б.Ҳ.Раҳимов

2018 йил « 8 » 02.

[Signature]

КЕЛИШИЛГАН:

Қишлоққурилишлойиҳа МИЖ

Бош Директор [Signature] И.С.Ахмедов

2018 йил « 08 » август.

М.Ў.

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб
чиқарувчи Ишчи гуруҳ таркиби

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	А.У. Мирисаев	ТАҚИ ўқув- ишлари проректори, т.ф.н., доцент.	
Аъзолари:			
2	С.Х. Махкамов	ТАҚИ ўқув-услубий бўлими бошлиғи, т.ф.н., доцент	
3	Ш.С. Рейимбаев	Архитектура факультети декани, арх.н.	
4	А.О. Хасанов	Архитектуравий лойиҳалаш кафедраси мулдери, арх.ф.н.	
5	Б.Г. Матчанов	“Архитектура тарихи ва назарияси” кафедраси мулдери	
6	З.Э. Матниязов	“Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси мулдери, доцент.	
7	З.Х.Адиллов	“Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси доценти, т.ф.н.	
8	А.В.Ветлугина	“Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси доценти, арх.н.	
9	С.С.Элмуродов	“Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси катта ўқитувчиси	
10	З.З.Рахматиллаева	“Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси ассистенти	

Тошкент архитектура
курулиш институти ректори

Р.Р. Ҳақимов

Ўқув ишлари бўйича проректор

А.У. Мирисаев

Ўзшахарсозлик ЛИТИ ДУК

Вазирлик (идора) номи

Бакалаврият таълим йўналиши учун янгиланган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши йўналиши бакалаврият таълим йўналиши* талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши*		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5150900	Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - архитектуравий ва бадий лойиҳалашда замонавий техник манбааларни қўллашни билиш (компьютер дастурлар, компьютер графикаси); - архитектуравий фазони шакллашда замонавий талабларни ўрганиш; - жамоат ва турар жой биноларининг интерьерини лойиҳалаш; - интерьер жихозларини лойиҳалаш; - илмий-тадқиқот ва лойиҳа ишларини бажаришда иштирок этиш; - мавзу (топширик) бўйича бадий концептуал, илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш, тизимлаштиришда иштирок этиш; - илмий-тадқиқот натижалари, ишланмаларни тадбиқ этишда қатнашиш ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва тадбиқ қилиш; - интерьерлар муҳитини қайта таъмирлашда технологик жараёнларни қўллаш ва қайта ишлаш; - илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш; - замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш; - касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш;

- ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- турли фикрлилик шароитида бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишнинг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш.
- дизайн объектларини лойиҳалаш, ландшафт муҳитини ташкил қилиш, уларни амалиётга киритиш ҳамда жиҳозлар, мелиорация, дренаж ва ўсимликларни танлаш тизимларини стандартизациялаш бўйича тадқиқотларда иштирок этиш;
- ландшафт дизайн элементларини қайта ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- ландшафт фазовийлигини ташкил этишда ифодали воситаларнинг замонавий спецификаси комплектациясини билиш;
- тематик паркларни ва ўсимликлар рекреациясини ташкил этишда концептуал фикрлаш методларини қўллаш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш;
- иш сифати учун масъулиятни хис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратидан сифатни бошқариш бўйича фойдалана олиш;
- инновацион ғоялардан фойдаланишга тайёр бўлиш;
- илмий манбаларга асосланган ҳолда, инновацион ва фундаментал тадқиқотлар олиб бориш ва бошқалар.

Изох. 1. Жадвал вазирлик (идора)нинг ташкилот(корхона)лари учун кадр тайёрланаётган ҳар бир бакалаврият таълим йўналиши бўйича битирувчининг билими, кўникмаси ва малакасига кўйиладиган аниқ талаблар асосида тўлдириш тавсия этилади ва Малака талабларини ишлаб чиқиш учун асос сифатида қабул қилинади.

2. Бакалаврият таълим йўналишлари мутахассисликлари классификатори Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори билан тасдиқланган.

Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК
Бош директор

Ғ.Ғ. Маджидов

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2015 йил 24 апрелдаги 84-01-91-сонли
хатига илова

Қишлоққурилишлойиха МЧЖ

Вазирлик (идора) номи

Бакалаврият таълим йўналиши учун янгиланган малака талабларига киритилмаган кадрлар
истеъмолчиларининг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака
талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши*		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5150900	Дизайн (<i>архитектура муҳитлари дизайни</i>)таълим йўналиши	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - архитектуравий ва бадий лойиҳалашда замонавий техник манбааларни қўллашни билиш (компьютер дастурлар, компьютер графикаси); - архитектуравий фазони шакллашда замонавий талабларни ўрганиш; - жамоат ва турар жой биноларининг интерьерини лойиҳалаш; - интерьер жихозларини лойиҳалаш; - илмий-тадқиқот ва лойиҳа ишларини бажаришда иштирок этиш; - мавзу (топширик) бўйича бадий концептуал, илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш, тизимлаштиришда иштирок этиш; - илмий-тадқиқот натижалари, ишланмаларни тадбик этишда қатнашиш ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва тадбик қилиш; - интерьерлар мухитини қайта таъмирлашда технологик жараёнларни қўллаш ва қайта ишлаш; - илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш; - замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторингинг ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- турли фикрлилик шароитида бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишнинг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг агроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш.
- дизайн объектларини лойиҳалаш, ландшафт муҳитини ташкил қилиш, уларни амалиётга киритиш ҳамда жиҳозлар, мелиорация, дренаж ва ўсимликларни танлаш тизимларини стандартизациялаш бўйича тадқиқотларда иштирок этиш;
- ландшафт дизайн элементларини қайта ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- ландшафт фазовийлигини ташкил этишда ифодали воситаларнинг замонавий спецификаси комплектациясини билиш;
- тематик паркларни ва ўсимликлар рекреациясини ташкил этишда концептуал фикрлаш методларини қўллаш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш;
- иш сифати учун масъулиятни ҳис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратидан сифатни бошқариш бўйича фойдалана олиш;
- инновацион ғоялардан фойдаланишга тайёр бўлиш;
- илмий манбаларга асосланган ҳолда, инновацион ва фундаментал тадқиқотлар олиб бориш ва бошқалар.

Изоҳ. 1. Жадвал вазирлик (идора)нинг ташкилот(корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши бўйича битирувчининг билими, кўникмаси ва малакасига қўйиладиган аниқ талаблар асосида тўлдириш тавсия этилади ва Малака талабларини ишлаб чиқиш учун асос сифатида қабул қилинади.

2. Бакалавриат таълим йўналишлари мутахассисликлари классификатори Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори билан тасдиқланган.

Қишлоққурилишлойiha МЧЖ
Бош директор

И.С.Ахмедов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топишида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хати ижроси таъминлаш мақсадида Тошкент архитектура-қурилиш институтида қайта ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“8” 08 2018 й.

Қатнашдилар:-Р.Ҳақимов-Тошкент архитектура қурилиш институти ректори Р. Ҳақимов, А.Мирисаев-ТАҚИ ўқув ишлари бўйича проректори, Б.Эргашев-НамМҚИ ўқув ишлари бўйича проректори, С.Махкамов-ТАҚИ ўқув бўлими бошлиғи, М.Хаджибеков-СамДАҚИ ўқув бўлими бошлиғи, А.Кўчимов-ЖизПИ ўқув бўлими бошлиғи, Т.Жўраев-НамМҚИ-ўқув бўлими бошлиғи, Р.Ходжаев-ТАҚИ магистратура бўлими бошлиғи, И.Алнев-ТАҚИ Бино ва иншоотлар факультети декани, Ш.Рейимбоев-ТАҚИ Архитектура факультети декани, С.Нарбаев-ТАҚИ Мухандислик қурилиш инфраструктураси факультети декани, И.Бозоров, Н.Тошмагов, М.Алиев-ЖизПИ кафедра мудирлари, Р.Ачилдиев, С.Бобоев, Қ.Якубов, А.Мирзаев, А.Уралов-СамДАҚИ кафедра мудирлари, М.Хонкелдиев, А.Мирзаев, М.Узбоев- СамДАҚИ профессор-ўқитувчилари, Ж.Ахмедов, М.Толипов, М.Давлятов, Х.Мамагов – ФарПИ кафедра мудирлари, С.Абдурахмонов, С.Холмирзаев, Ш.Жўраев-НамМҚИ кафедра мудирлари, Ш.Мирзаев-БухМТИ кафедра мудири, Э.Акимов-УрДУ кафедра мудири, Б.Қидирбаев, Р.Қурбанбаев, Г.Утегенова-ҚҚДУ кафедра мудирлари, З.Аматов, Б.Қаландаров-ТерДУ кафедра мудирлари, ТАҚИнинг барча мутахассислик кафедраси мудирлари, Қ.Рахимов-Менежмент кафедраси катта ўқитувчиси.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топишида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент архитектура қурилиш институти Ижодий ишчи гуруҳлари томонидан тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори” асосида таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси:

Сўзга чиқди: Р.Ҳакимов-Сизларга маълумки, охириги йилларда олий таълим муассасаларида таълим сифатини, тайёрланаётган кадрлар рақобатбардошлиги оширишга катта эътибор қаратилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари қабул қилинди ҳамда таълим тизимида кенг қамровли ислохотлар бошланди. Айниқса, талабалар амалиётига катта эътибор қаратилмоқда. Биз иш берувчи корхоналардан битирувчиларнинг малака талабларини ўрганганимизда, битирувчи талабалар “Смета иши”ни билмаслигидан нолишмоқда. Янги ўқув режаларни тайёрлашда кадрлар буюртмачиларининг талабларини инобатга олишларингизни, нима қилсак талабаларга яхши бўлади, деган саволга жавоб топишларингизни сўрайман.

Сўзга чиқди: А.Мирисаев-бу йил ўқув режаларни ишлаб чиқишда баъзи бир ўзига хошлиқлар бор, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифаларга асосан, биринчидан, ўқув режадаги назарий ва амалий таълим 136 ҳафтадан 128 ҳафтага камайтирилди, малакавий амалиётлар 13-14 ҳафтадан 22 ҳафтагача оширилди. Иккинчидан, ҳафталик ўқув юктамалари 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди. Учинчидан, ўтган йиллардаги ўқув режаларнинг биринчи ва иккинчи блоклари бирлаштирилиб, жами 15 та фандан 10 тага туширилди. Тўртинчидан, ўқув режадаги жами фанлар сонини 36 тадан оширмаслик, бунда қўшимча фанлар блоки, танлов фанлари ҳам инобатга олинади.

Мана сизларга, намуна сифатида “Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш” ва “Био ва иншоотлар қурилиши” таълим йўналишларининг ўқув режаларини кўрсатиб ўтаман. Ўқув режаларнинг 1-блокидаги 6 та фан Вазирлик томонидан туширилди. Семестрлардаги ҳафталар миқдорини қуйидагича белгиладик: 1-4-семестрларда 18 ҳафтадан, 4-8-семестрларда 14 ҳафтадан. Малакавий амалиёт эса 22 ҳафтага кўтарилди.

Мана институтимиз мутахассислари томонидан тайёрланган ўқув режа билан танишиб чиқдингиз. Нима саволларингиз бўлса, муҳокама қилишга тайёрмиз. Савол жавобда СамДАҚИ, ЖизПИ, УрДУ, ФерПИ, НамМҚИ ўқув бўлими бошлиқлари, кафедра мудирилари иштирок этишди, саволларга А. Мирисаев жавоб берди.

Сўзга чиқди: М.Хонкелдиев-кўп йиллар СамДАҚИда турли лавозимларда ишлаганман, бу соҳада анча тажрибам бор. ТАҚИда ўқув режалари ишлаб чиқилибди, келишиш учун бизларни таклиф қилган экан, бундан жуда хурсандмиз. Аввало сифатли кадрлар тайёрлашда замон ўзгаришларини инобатга олишимиз, керак, энг муҳими ўқув режалардаги фанларни аниқ кетма-кетлик асосида, етарли соатлар билан қўйишимиз керак. Янги тайёрланган ўқув режаларда малакавий амалиётлар деярли 2 бараварга кўпайгани жуда яхши бўлди. Талабаларимиз аниқ объекларда бўлишади, қурилиш меъёрий ҳужжатлари билан кўпроқ танишиш имкониятига эга бўлишади.

Эшитилди: С.Махкамов – институтда ташкил этилган ишчи гуруҳлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган меъёрларга асосланган ҳолда Малака талаблар ва ўқув режалар лойиҳалари кадрлар буюртмачиларининг талаблари, таклифлари ҳамда хорижий тажрибаларни ўрганиш асосида ишлаб чиқилди.

Малака талаблар ва ўқув режалар қуйидаги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилди:

Таълим йўналишлари:

1. 5150900–Дизайн (архитектура мухитлари дизайни)
2. 5310900–Метрология, стандартлаштириш ва махсулот сифати менежменти (қурилиш)
3. 5311500–Геодезия, картография ва кадастр (қурилиш)
4. 5312000–Нефть-газни қайта ишлаш саноати объектларини лойиҳалаштириш ва қуриш
5. 5340100–Архитектура (бино ва иншоотлар)
6. 5340200–Бино ва иншоотлар қурилиши (саноат ва фуқаро бинолари)
7. 5340300–Шаҳар қурилиши ва хўжалиги
8. 5340400–Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (сув таъминоти ва оқова сувларни оқизиш)
9. 5340400–Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция)
10. 5340500–Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш
11. 5340700–Гидротехника қурилиши (дарё иншоотлари ва гидроэлектростанциялар қурилиши)
12. 5340900 – Кўчмас мулк экспертизаси ва уни бошқариш
13. 5341000 – Қишлоқ ҳудудларини архитектура-лойиҳавий ташкил этиш
14. 5341100 – Қиймат инжиниринги
15. 5341200–Сув таъминоти ва канализация тизимларини лойиҳалаштириш ва эксплуатацияси
16. 5341300–Коммунал инфратузилма ва уй-жой коммунал хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш
17. Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5A150901-Дизайн (архитектура мухитлари дизайни)
2. 5A310902- Метрология, стандартлаштириш ва сифатни бошқариш (қурилиш)
3. 5A311502- Геодезия ва картография (амалий геодезия)
4. 5A311502- Геоинформатика
5. 5A320101- Материалшунослик ва материаллар технологияси (тармоқлар бўйича)
6. 5A340101- Бино ва иншоотлар архитектураси
7. 5A340102- Архитектура назарияси ва тарихи, архитектура ёдгорликларини тиклаш
8. 5A340103- Шаҳарсозлик ва қишлоқ аҳоли яшаш жойларини комплекс қуриш
9. 5A340104- Ландшафтлар архитектураси
10. 5A340201- Бино ва иншоотлар қурилиши (энергия самарали бинолар)
11. 5A340202- Қурилишни ташкил этиш технологияси (бино ва иншоотлар)
12. 5A340203- Инфратузилма объектларини қуриш (иншоотлар тури бўйича)
13. 5A340204- Қурилиш конструкцияларини лойиҳалаш
14. 5A340206- Қурилиш иқтисодиёти
15. 5A340302- Шаҳар транспорти хўжалиги ва алоқа йўллари
16. 5A340401- Сув таъминоти, канализация, сув ресурсларини муҳофаза қилиш ва улардан самарали фойдаланиш
17. 5A340403- Иссиқлик-газ таъминоти, вентиляция, хавони мўътадиллаш ва хаво ҳавзасини муҳофаза қилиш
18. 5A340501- Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш
19. 5A340502 – Деворбон ва иссиқлик изоляцияловчи қурилиш материаллари технологияси
20. 5A340503 – Пардозбоп материаллар технологияси
21. 5A340701- Гидротехника иншоотлари (дарё иншоотлари ва гидроэлектростанциялар)
22. 5A340702- Геотехника ва ер ости гидротехника иншоотлари
23. 5A340901- Кўчмас мулкни баҳолаш ва бошқариш

**Тошкент архитектура-қурилиш институти магистратура
мутахассисликлари малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб
чиқувчилар ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида**

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

« 8 » 08 2018 й.

Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК бош директори Ғ.Ғ. Маджидов, “Қишлоққурилиш лойиҳа” МЧЖ бош директори И.С.Аҳмедов, ТАҚИ ўқув ишлари бўйича проректори А.У.Мирисаев, “Ландшафт дизайни ва интерьер” кафедраси мудири З.Матниязов “Архитектура тарихи ва назарияси” кафедраси мудири Б.Матчоновлар Тошкент архитектура-қурилиш институтининг тажрибали профессор-ўқитувчилари билан биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалар мазмуни ўрганилиб, уни муҳокама қилинган ҳолда келишув далолатномаси тузилди:

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5A150901 -Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
2. 5A340101-Бино ва иншоотлар архитектураси
3. 5A340102-Архитектура назарияси ва тарихи, архитектура ёдгорликларини тиклаш
4. 5A340103-Шаҳарсозлик ва қишлоқ аҳоли яшаш жойларини комплекс қуриш
5. 5A340104- Ландшафтлар архитектураси

Юқорида номлари келтирилган магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК, “Қишлоққурилиш лойиҳа” МЧЖ томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Магистратура мутахассисликлари Малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Олий ва ўрта махсус таълим

вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган. Тошкент архитектура-қурилиш институтида ишлаб чиқилган магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК
бош директори

F.F. Маджидов

“Қишлоққурилиш лойиҳа” МЧЖ
директори

И.С.Ахмедов

ТАҚИ ўқув ишлари бўйича
проректори
“Архитектура тарихи ва назарияси”
кафедраси мудири,
“Ландшафт дизайни ва интерьер”
кафедраси мудири

А.Мирисаев

Б.Матчонов

З.Матниязов

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент архитектура қурилиш институтида Ишчи гуруҳлар томонидан ишлабтайёрланган таълим йўналишлари ва мутахассисликлар Малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилишида: "Таълим тўғрисида", "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

2. Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинган.

3. Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалар ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Р. Ҳақимов

Қ.Раҳимов

Турдош ОТМ вакиллари:

НамМҚИ ўқув ишлари бўйича

проректори

Б.Эргашев

СамДАҚИ ўқув бўлими бошлиғи

М.Хаджибеков

ЖизПИ ўқув бўлими бошлиғи

А.Кўчимов

БухМТИ кафедра мудири

Ш.Мирзаев

ҚҚДУ кафедра мудири

Г.Утегенова

ТерДУ кафедра мудири

З.Аматов

ФарПИ кафедра мудири

Ж.Ахмедов

УрДУ кафедра мудири

Э.Акимов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Архитектура ва қурилишнинг олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим
йўналишлари бўйича муассасалараро ўқув-услубий бирлашма йиғилишининг
– сонли

БАЁННОМАСИ

“ 15 ” 08 2018 йил

Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: Бирлашма раиси – Р.Р.Ҳакимов

Аъзолари: Ўқув-услубий бирлашма котиби: “Геодезия ва кадастр” кафедраси доценти С.А.Тошпўлатов

Ўқув-услубий бирлашма: - ўқув-услубий бирлашманинг 28 нафар аъзоларидан 25 нафари, таклиф этилганлардан 6 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширигида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хати ижроси таъминлаш мақсадида Тошкент архитектура-қурилиш институти ва турдош ОТМлар мутахассислари томонидан қуйидаги ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳофаза қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Р.Ҳакимов:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари қабул қилинди ҳамда таълим тизимида кенг камровли ислохотлар бошланди. институтда ташкил этилган ишчи гуруҳлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширигида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Малака талаблар, ўқув режа ва ўқув адабиётларини хорижий олий таълим муассасалари таълим йўналиш ва мутахассисликлари билан солиштирма таҳлил қилган ҳолда ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳофаза қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Малака талаблари ва ўқув режалар ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳазалар ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: ТАҚИ Ўқув ишлари бўйича проректори А.Мирисаев, СамДАКИ ўқув ишлари бўйича проректори А.Рахимов, доцентлар Д.Махмудова, А.Ҳотамов, С.Юсуфхўжаев, Ш.Рейимбаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалар ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Эшитилди: институт ўқув бўлими бошлиғи С.Х. Махкамов:

Куйидаги Малака талаблари ва ўқув режалар олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда Республикамизда иктисодиётнинг барча соҳаларини ривожлантиришда рўй бераётган иктисодий ислохотлар тўлалигича ўз аксини топган, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тасдиқлаш учун тавсия этилиши мумкин.

“Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Архитектура ва қурилиш қўмитасига тегишли илмий-тадқиқот институтлари турдош олий таълим муассалари билан келишилган ва ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим этилса бўлади.

Муҳокамага қўйилган куйидаги барча Малака талаблари ва ўқув режаларни маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Таълим йўналишлари:

1. 5150900–Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
2. 5310900–Метрология, стандартлаштириш ва махсулот сифати менежменти (қурилиш)
3. 5311500–Геодезия, картография ва кадастр (қурилиш)
4. 5312000–Нефть-газни қайта ишлаш саноати объектларини лойиҳалаштириш ва қуриш
5. 5340100–Архитектура (бино ва иншоотлар)
6. 5340200–Бино ва иншоотлар қурилиши (саноат ва фуқаро бинолари)
7. 5340300–Шаҳар қурилиши ва хўжалиғи
8. 5340400–Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (сув таъминоти ва оқова сувларни оқизиш)
9. 5340400–Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция)
10. 5340500–Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш
11. 5340700–Гидротехника қурилиши (дарё иншоотлари ва гидроэлектростанциялар қурилиши)
12. 5340900 – Кўчмас мулк экспертизаси ва уни бошқариш
13. 5341000 – Қишлоқ ҳудудларини архитектура-лойиҳавий ташкил этиш
14. 5341100 – Қиймат инжиниринги
15. 5341200–Сув таъминоти ва канализация тизимларини лойиҳалаштириш ва эксплуатацияси
16. 5341300–Коммунал инфратузилма ва уй-жой коммунал хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш
17. Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5A150901-Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)
2. 5A310902- Метрология, стандартлаштириш ва сифатни бошқариш (қурилиш)
3. 5A311502- Геодезия ва картография (амалий геодезия)
4. 5A311502- Геоинформатика
5. 5A320101- Материалшунослик ва материаллар технологияси (тармоқлар бўйича)
6. 5A340101- Бино ва иншоотлар архитектураси

7. 5A340102- Архитектура назарияси ва тарихи, архитектура ёдгорликларини тиклаш
8. 5A340103- Шаҳарсозлик ва кишлоқ аҳоли яшаш жойларини комплекс қуриш
9. 5A340104- Ландшафтлар архитектураси
10. 5A340201- Бино ва иншоотлар қурилиши (энергия самарали бинолар)
11. 5A340202- Қурилишни ташкил этиш технологияси (бино ва иншоотлар)
12. 5A340203- Инфратузилма объектларини қуриш (иншоотлар тури бўйича)
13. 5A340204- Қурилиш конструкцияларини лойihalаш
14. 5A340206- Қурилиш иктисодиёти
15. 5A340302- Шаҳар транспорти хўжалиги ва алоқа йўллари
16. 5A340401- Сув таъминоти, канализация, сув ресурсларини муҳофаза қилиш ва улардан самарали фойдаланиш
17. 5A340403-Иссиқлик-газ таъминоти, вентиляция, хавони мўтадиллаш ва ҳаво хавзасини муҳофаза қилиш
18. 5A340501- Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш
19. 5A340502-Деворбоп ва иссиқлик изоляцияловчи қурилиш материаллари технологияси
20. 5A340503 – Пардозбоп материаллар технологияси
21. 5A340701- Гидротехника иншоотлари (дарё иншоотлари ва гидроэлектростанциялар)
22. 5A340702- Геотехника ва ер ости гидротехника иншоотлари
23. 5A340901- Кўчмас мулкни баҳолаш ва бошқариш

Архитектура ва қурилишнинг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим йўналишлари бўйича муассасалараро ўқув-услугий бирлашма йиғилиши

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Тошкент архитектура-қурилиш институтида шакллантирилган Ишчи гуруҳлар томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган ҳамда турдош ОТМлар билан келишувдан ўтказилган 17 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 23 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари маъқуллансин.

2. Хорижий тажрибаларни ўрганиш ва кадрлар буюртмачиларининг таклифлари асосида ишлаб чиқилган 17 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 23 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ташкил қилинган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини Ривожлантириш марказига топширилсин.

Р.Р. Ҳақимов

С.А. Тошпўлатов

**Тошкент архитектура қурилиш институтида 5150900–“Дизайн”
(архитектура муҳитлари дизайни) таълим йўналиши учун
ишлабчиқилган малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Олий ва ўрта-махсус, касб хунар таълимини ривожлантириш Маркази ва Тошкент архитектура-қурилиш институти томонидан 5150900–“Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)” таълим йўналиши бўйича такомиллаштириб ишлаб чиқилган малака талаблари замон талаблари асосида етук ва рақобатбардош кадрлар тайёрлашга йўналтирилган.

Мазкур 5150900–“Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)” таълим йўналиши малака талаблари, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”дан келиб чиққан ҳолда ҳамда Ўзбекистон Республикасида стандартлаштириш давлат тизими, асосий қоидалари асосида ишлаб чиқилган.

Ушбу 5150900–“Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)” таълим йўналиши малака талабларини ишлаб чиқишда замонавий кадрларни тайёрлаш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқлари ҳисобга олинган бўлиб, унда бакалавр йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари даражасидаги кадрларнинг фаолият турлари, мутахассиснинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар аниқ келтирилган.

5150900–“Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)” таълим йўналиши битирувчиларига қўйиладиган умумий талаблар, кадрлар истемолчилари томонидан қўйилган малака талаблари, малака амалиётларига қўйиладиган умумий талаблар келтириб ўтилган.

Тошкент архитектура-қурилиш институтида 5150900–“Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни)” таълим йўналиши учун малака талаблари юқори салоҳиятли кадрларни тайёрлаш талабларига жавоб беради ва уни Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги “Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим методик бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаши”га тасдиқлашга тавсия этиш мумкин.

Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ ДУК
Бош директор

Ғ.Ғ. Маджидов

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режасининг ишлаб чиқишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5150900 - Дизайн (архитектура муҳитлари дизайни) бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғи.

Малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқишда ушбу таълим йўналишининг битирувчиларига эҳтиёжманд асосий кадрлар истеъмолчиларининг талаблари инобатга олинган.

Олдинги бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриятда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар фанлар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 31,2 %дан 27%га камайтирилди. “Умумқасбий фанлар” блокларининг ҳажми 49,6 %дан 41,4 %гача, “Ихтисослик фанлари” блокларининг ҳажми 13,7 % дан 27 % гача ўзгартирилди. Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 14 ҳафтадан 22 ҳафтага

оширилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаби ва ўқув режа “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган;

Ишлаб чиқилган малака талаби ва ўқув режада таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланган, шунингдек халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талаблар ҳисобга олинган ҳолда илмий асосланган;

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинган;

Малака талаби ва ўқув режага тажрибада текширувдан ўтган таълим, ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилган;

Таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишга тегишли шароитлар яратиш мақсадида халқаро амалиётдаги малака талаблари ва ўқув режалари билан уйғунлаштирилди ҳамда уларнинг узвийлиги таъминланди.

Тошкент архитектура қурилиш институти
ўқув ишлари бўйича проректор

А.Мирисаев

1.10	Информацион моделлаш ва прототиплаш				320	168	-	
2.00	*Математика ва табиий-илмий фанлар	1192	16,2	708	-	-	-	1-блок билан бирлиги
2.01	Математик усуллар ва моделлар	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
2.02	Қурилишда ахборот технологиялари	120		72	129	72	0	
2.03	Ҳаётини фаоллаштириш хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси	120		72	50	28	62	2-блокга ўтказилди ва Ҳаётини фаоллаштириш хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси номига ўзгартирилди
2.04	Қурилиш конструкциялари	240		144	128	72	50	2-блокга ўтказилди
2.05	Компьютерда лойиҳалаш	532		312	400	216	31	
2.06	Архитектура ашёшунослиги	60		36	94	54	34	2-блокга ўтказилди
2.07	Амалий механика	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
2.08	Қурилишда физика	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
2.09	Қурилиш экологияси	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
2.10	Танлов фанлари				39	18	-	
3.00	Умумқасбий фанлар	3640	49,6	2162	2958	42,8	1628	2-блок деб ўзгартирилди
3.01	Архитектуравий қаламтасвир, рангтасвир ва ҳайкалтарошлик	480		288	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.02	Чизма геометрия ва муҳандислик графикаси	200		108	270	144	25	Номи чизма геометрия ва перспектива деб ўзгартирилди.
3.03	Архитектуравий графика ва компьютерда моделлаш	600		360	540	288	29	Номи Архитектуравий графика деб ўзгартирилди
3.04	Санъат ва маданият тарихи	240		144	400	216	20	
3.05	Рангшунослик ва композиция	240		144	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.06	Дизайн асослари	150		90	250	144	34	3-блокга ўтказилди
3.07	Архитектуравий муҳитнинг муҳандислик жиҳозланиши	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.08	Дизайн тарихи ва назарияси	120		72	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.09	Ёруғлик дизайни	60		36	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.10	Дизайн объектларини моделлаш ва макетлаш.	430		256	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.11	Қурилиш жараёнлари, бино ва иншоотларни барпо этиш технологиялари.	190		112	-	-	-	Ўқув режадан чиқарилди
3.12	Декоратив ҳайкалтарошлик				300	168	-	
3.13	Дизайн стильлари ва орнаментика				200	112	-	
3.14	Инженерлик геодезияси ва геологияси				94	54	-	
3.15	Лойиҳалаш асослари				120	72	-	
3.16	Такдимотлар дизайни				100	56	-	
3.17	Макетлаш ва моделлаш				400	216	-	
3.18	Архитектуравий лойиҳалаш				312	168	-	
3.19	Қасбий психология				50	28	-	
3.20	Танлов фанлари	330		192	128	72	63	
4.00	Ихтисослик фанлари	1010	13,7	592	1870	27	1056	3-блок деб ўзгартирилди
4.01	Эргономика	120		72	300	168	58	Эргономика ва мебола дизайн деб ўзгарди. 2-блокга ўтказилди
4.03	Интерьер лойиҳалаш	680		400			-	Ўқув режадан чиқарилди
4.04	Интерьер жиҳозлаш	120		72			-	Ўқув режадан чиқарилди
4.05	Концептуал дизайн	100		56			-	Ўқув режадан чиқарилди
4.06	Декоратив боғдорчилик				200	112	-	
4.07	Бадий лойиҳалаш				600	336	-	
4.08	Ландшафт дизайни				200	112	-	
4.09	Интерьер дизайни				300	168	-	
4.10	Танлов фанлари	110		64			-	
5.00	Қўшимча фанлар	400	5,5	224	318	4,6	168	4-блок деб ўзгартирилди
	Жами	7344	100	4352	6912	100	3840	12
	Малакавий амалиёт	756			1188			Малакавий амалиёт ўтказилиши 20

									хафтадан 30 ҳафтага ўзайтирилди
Битирув малакавий иши (лойиҳа)	270			324					
Аттестация	1026			864					
Жами	2160			2376					
ҲАММАСИ	9396			9288					

Изоҳлар:

Ўқув режа блокларидаги умумий юклама ва назарий таълим ҳажмлари Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йилда тасдиқланган 343-сон қарорининг соҳа бўйича меъёрларига мослаштирилди.

2018 йил ўқув режасида янги малака талаби бўйича бакалавриятда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар фанлар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 31,2 %дан 27%га камайтирилди. “Умумқасбий фанлар” блокларининг ҳажми 49,6 %дан 41,4 %гача, “Ихтисослик фанлари” блокларининг ҳажми 13,7 % дан 27 % гача ўзгартирилди. Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 14 ҳафтадан 22 ҳафтага оширилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Юқоридаги барча изоҳларга қўшимча қилиб шуни таъкидлаш лозимки, ўқув режанинг барча семестрларида фанлар сони талаб бўйича 9 тадан ошмаган.

ТАҚИ ўқув ишлари проректори

A. Мирисаев

“Дизайн” (архитектура муҳитлари дизайни) мутахассислиги бўйича давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Тошкент Архитектура Қурилиш институти	Бриджпорт университети, США, University of Bridgeport (США)	Амалий фанлар университети Висмар, Германия	Амалий фанлар университети Майнц (Mainz, Германия)
1.	9288 соат (4 йил)	4 йил	4 йил	4 йил	3 йил
2.	Таълим берувчилар	Илмий даражаси ва унвони бўлган етакчи проф-ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш корхоналари, илмий –тадқиқот институтлари, педагогик фаолиятга қўникмаси бор ходимлар.		Университет қошидаги кафедралари ва мутахассислари ўқув марказлари ўқитувчилари.	Илмий даражаси ва унвони бўлган етакчи проф-ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш корхоналари, илмий –тадқиқот институтлари, педагогик фаолиятга қўникмаси бор ходимлар.
3.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади. Кафедра мудир, декан.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади. Кафедра мудир, декан	Қуйидаги тартибда амалга оширилади. Кафедра мудир, декан.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади. Кафедра мудир, декан.

Гуманитар, табиий-илмий фанлар	
Курилишда ахборот технологиялари	Ахборот ва алоқа технологиялари (2, 4 с)
Умумқасбий фанлар	
Архитектуравий графика	Дизайн, қаламтасвир (1-4 с) Қаламтасвир (1-3 с)
Чизма геометрия ва перспектива	Чизмачилик (2 с)
Дизайн асослари	Дизайн асослари (1,2 с) Лойihalаш (1-4, 6,7 с)
Санъат ва маданият тарихи	Санъат тарихи (1,2 с) Санъат тарихи (2 с)
-	Композиция (2 с) Дизайн ва ранг (1, 2 с)
Курилиш конструкциялари (7 с)	Конструкциялаш методлари Конструкциялаш (2 с)
Архитектура ашёшунослиги (5с)	Материалшунослик (1 с) Материалшунослик, ташқи дизайн (1 с)
Макетлаш ва моделлаш	Макетлаш (6 с)
Ихтисослик фанлари	
Дизайн асослари	Дизайн асослари (1,2 с) Лойihalаш (1-4, 6,7 с)
Интерьер дизайни	Интерьер дизайни (3-8 с) Интерьер дизайни (3 с)
	Лойihalаш, эскиз лойihalа (1,2,5,6 с)